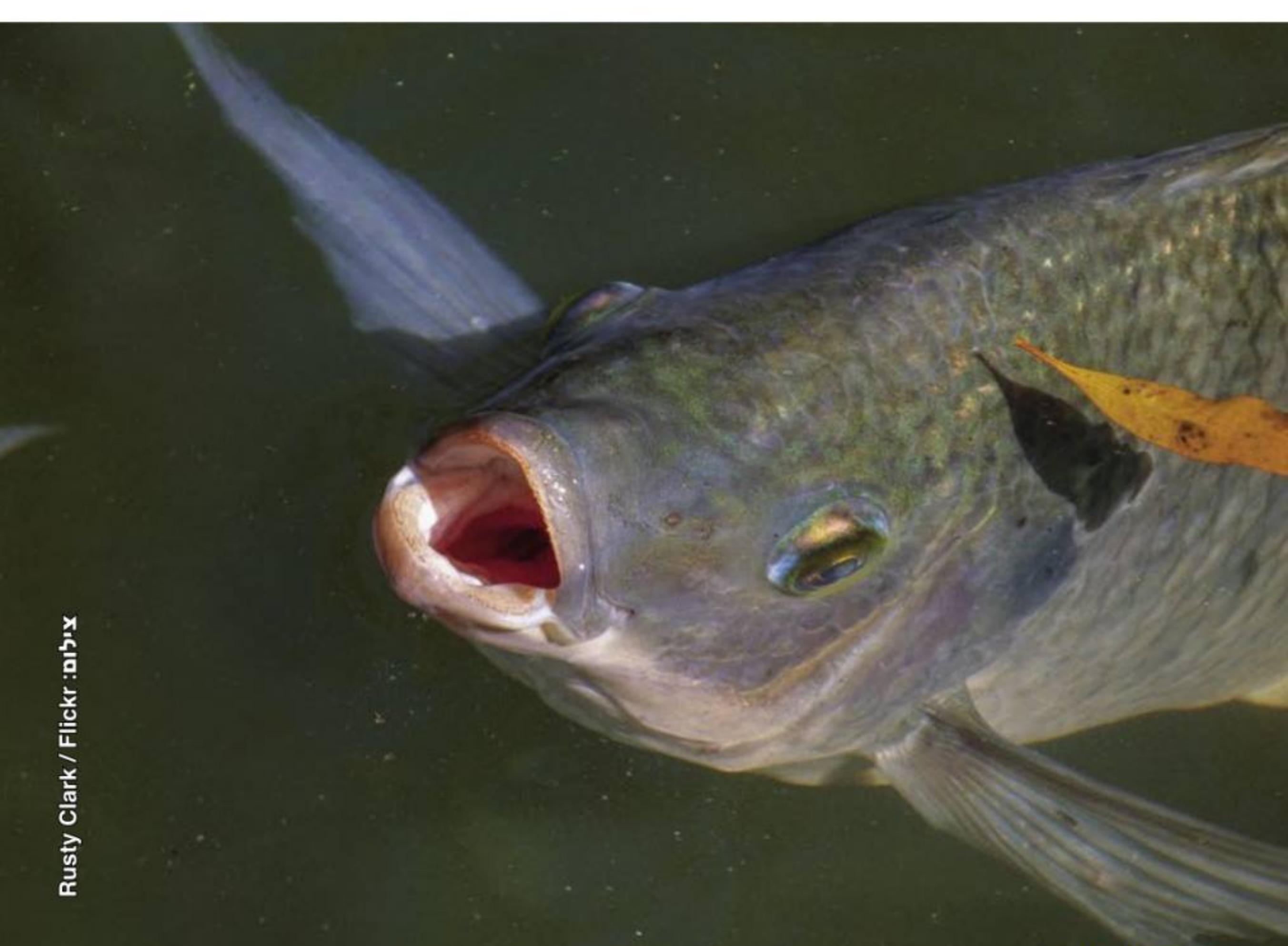


# **לחיות כמו כלם האמונאים מבקשים אינטח**

**כתבו: רוני פרוסטנברג, בת שירות בעמותת אינטלאס**



"גַם אָנִי שְׁמַעְתִּי אֶת זה" אמר נוני. "מִמָּה שְׁהַבְּנִתי, הַמּוֹשְׁטָן לְנוּ לִפְעָמִים דַּגִּי מִוּשָׁט בְּגַלְל הַזָּנָב שְׁלַנוּ שְׁמַזְכֵּיר לְהֶם מָשָׁהוּ שָׁנַקְרָא מִסְרָק. בְּנֵי האָדָם מִשְׁתַּמְשִׁים בְּדָבָר הַזֶּה כִּי לְסִדְרָה אֶת הַקְשָׁקָשִׁים הַמְשׁוֹנוֹת שְׁלָהֶם. בְּעֲרֵבִית, שָׂזוֹ אֶחָת הַשְּׁפּוֹת שָׁהֶם מִדְבָּרִים בְּהַן, מִוּשָׁט פִּירְוּשׁוֹ מִסְרָק, וּמִשְׁם הַגִּיעַ הַשֵּׁם. בְּעַבְרִית הַם קּוֹרָאִים לְנוּ דַּגִּי אַמְנוֹן, בְּגַלְל הַאִימָהוֹת שְׁלַנוּ" הַוּסִיף נוני. "נוֹן' זה דַג בָּאַרְמִית וְ'אַס' זה אִימָא, וּבְגַלְל זה קּוֹרָאִים לְנוּ אַמְנוֹן – דַג שָׁהֶוָא אִימָא. הַאִימָהוֹת שְׁלַנוּ (וּלְפָעָמִים דּוֹקָאַה אַבָּות) שׁוֹמְרוֹת עַלְינוּ מִכָּל סְפָנָה. כַּשְׁהַן רֹאוֹת טָרֵף מִתְקַרְבָּה, הַן שׁוֹאֶבֶת את הַצָּאצָאים הַקְטָנִים לְתוֹךְ הַפָּה שְׁלַהָן עד שַׁהַסְּפָנָה תִּחְלֹזֶן. גָּאוֹנִי, לֹא? שְׁמַעְתִּי שְׁדַגִּי אַמְנוֹן הַם בֵּין הַהְוֹרִים הַמְסֻוּרִים בַּיּוֹתֶר בָּעוֹלָם".

"נוֹנִי, אַתָּה שָׁם?" צַעַק אַמִּי, דַג האַמְנוֹן הַקָּטָן. "חִיפְשֵׁנוּ אֶתְתָּךְ הַרְבָּה זָמָן. אַתָּה בְּחִיָּים לֹא מִתְחַבֵּא כֵּל כָּךְ טוֹב, לֹא נְعַלְמָת?"

"הִיִּתְיַי בְּקַצְחָה הַבְּרִיכָה וּשְׁמַעְתִּי אֶת בְּנֵי האָדָם מִדְבָּרִים" אמר נוני בְּעוֹדוֹ מִפְלָס אֶת דָרְפָו בֵּין שָׁאַר הַדְגִים כִּי להַגִּיעַ לְאַמִּי.

"וּוֹאֹו! רָאַת בְּנֵי אָדָם? אֵיךְ הַמָּ?" הַתְּפֻעָלוֹ הַדְגִים שְׁמַסְבִּיב.

"קָצַת מְפַחִידִים, וּמְאֹוד מְאֹוד גְּדוּלִים. הַם דִּיבְרָו עַלְינָנוּ" סִיפַר נוני.

"מָה הַמָּ אָמַרְוּ? אַנִי שְׁמַעְתִּי שְׁלְפָעָמִים הַם קּוֹרָאִים לְנוּ דַגִּי מִוּשָׁט, יִשְׁלַךְ מִוּשָׁט מִזְהָרֶבֶת?" שָׁאל אֶחָד הַדְגִים.

"אתה יודע איפה הינו אמרורים להיולד אם לא הינו נולדים בבריכות האלה?" שאל אחד הדגים את נוני.

"מיקומות החיים הרגילים שלנו הם אגמים ונחלות חמים באפריקה, באסיה ובאמריקה הדרומית" ענה נוני. "אנחנו מתרבים בקץ. כל זכר בוחר לעצמו שטח במים הרדודים ולא מרשה לשום זכר אחר להיכנס אליו. פאסר נקרה מתרבת לאזורה, הזכר מתחילה לחזור אחריה, ואם יש לו מזל והוא מוצא חן בעיניה היא מתרבת אליו ומטילה כמה מאות ביצים, ועליהן הוא פולט את הזורעים. אחרי ההפריה ההורים אוספים את הביצים בזירות הרבה אל תוך הפיה שלהם, שם הן נשמרות עד שבוקעים מהן הדיגונונים הקטנים.

"אבל אף פעם לא ראיתי את אימה שלי" אמר אמי בעצב. "גם אני" הספיקו נוני. "זה מפני שאנחנו לא זכינו להיולד באגם או בים הפתוח, אלא בבריכות הדגים התעשייתיות – שהן בריכות דגים שבהן מתיחסים לדגים כמו למותרי תעשייה ולא כמו לבני חיים. שמעתי את בני האדם אומרם שהגענו לעולם מהפריה מלאכותית, זאת אומרת שאין לנו ממש אימה או אבא. בני האדם הוציאו את הביצים והזרעים מהאיימות והאבות שלנו, וזה הניחו אותנו יחד במקלים כדי שהזרעים יפרדו את הביצים. הסיבה לכך שימושם בהפריה מלאכותית היא שדגים בבריכות לא תמיד מטילים ביצים, ולפעמים הם כן מטילים את הביצים בזמן שפחות מתאים לבני האדם".

**דני האמנון מחזיקים את הדגניים שלהם בפייהם בכל פעם שמאימת עליהם סכנה.**

imat: סוזן איאיד



התעשייתית שאנו נמצאים בהן לציפוי באגמים הטבעיים. אתם יודעים, באגמים הטבעיים אפשר לנשום בחופשיות, ואפשר לשחות בלי להיתקע זה בזה כל הזמן. תארו לכם שאפשר אפילו לשחות הרבה זמן בלי לפגוש שום דג אחר", סיים נוני בשקט את דבריו.

"חייבים לעשות משהו!" אמרAMI, "אנו לא אמורים לחיות ככה. אני רוצה לגודל בשקט בלי לפחד שבמי אדם יפגע بي. אולי נשכח קצת הבירכה ונראה אם אנחנו יכולים לדבר עם מישחו? מהו בטוח? שתהנה".

נוני הפסיק ושניהם התחילו לפלט את דרכם בין כל הדגים ולשחות במרץ.

המים שנכנסים לפה של ההרים מספקים לביצים את כל החמצן שהן צרכות כדי לגודל כמו שצדיק. החלק הכי מדහים הוא שההרים כל כך דואגים לשמור על הביצים בפה לפני שהן בוקעות, שהם לא אוכלים ממש כל תקופת התפתחותם של הביצים, עד שהדגיגים בוקעים וכבר לא צריכים שמירה".

"הלוואי שהיינו יכולים לחיות באגמים או בנחלות ולא בבריכות הצפות האלה" אמרAMI. כל הדגים האחרים הסכימו אליו. "בקושי אפשר לזה פאן. אני בטוח שבמקומות החיים הרגילים שלנו יש יותר מקום לשחות ולשחק".

זה באמת אחד הדברים ששמעתי שבמי האדם מדברים עליו – שימוש אי אפשר להשוו את הציפוי בבריכות

**נוניAMI לא זכו ליחס אוהב של הורים, כי הם נולדו בבריכת דנים תעשייתית בהפריה של ביציות זורעים שנלקחו מדי אמן בוגרים. צילום תמונה הרקע: יובל סבר, רשות הטבע והגנים**



דג אמן ליד הkan, באגם טבעי.

אילן x1987x/Flickr

"אייזה קטע, תמיד חלמתי לדבר עם בעלי חיים" אמר איל.  
"איך קוראים לכם?"  
"אני אמי וזה נוני. בדיק גילינו כל מיני דברים על בריכות הדגים התעשייתיות שאנוחנו נמצאים בהן, ורצינו לראות מה אנחנו יכולים לעשות כדי לשנות את זה".

נעמה ואיל החליפו מבטים, "מה גיליתם?"  
אמי ונוני סיפרו להם את כל מה ששמעו.

"אבא שלנו עובד פאן, והוא סיפר לנו על מה שקרה בבריכות התעשייתיות. הבנו שחלק מהאנשים מתייחסים אל הדגים כאל מוצרי תעשייתיים, כאילו הם לא יותר ממחיצים, ורצינו לעוזר" אמר איל. "הах הגדל שלנו מתנדב בעמאותה שנקראת אניילס. זו עמותה שפועלת למען זכויות בעלי חיים, שمدברת במקום בעלי החיים גם במקומותקשה לשם אותם. אנחנו חושבים שאולי אם נראה לכולם עד כמה אתם נחמדים ושוגם אתם רק רוצים להיות בשלווה, אנשים יסתכלו על הדגים בצורה אחרת".

"זה נשמע מדהים! הלוואי שהיינו יכולים לעשות משהו שיעזר לכל החברים שלנו בבריכות התעשייתיות".  
הסבירו אמי ונוני. "מה לדעתכם אפשר לעשות?"

"אני רואה שני אנשים מתקרבים אל הבריכה" אמר אמי

כשהוא ונוני התקרבו לכאן.

"אלה נראים כמו ילדים. הם לא בגודל של האנשים שראיתי לפני כן מסביב לבריכה. הם גם פחות מפחדים", אמר נוני בהתרגשות.

"בוא נשחח אליהם, נראה למה הם כאן".

בינתיים, מוחץ למים, נעמה ואיל התקרבו אל שפת הבריכה והתכוופפו כדי להביט בדגים.

"איל, תראה את שני הדגים ששווים אילינו, הם ממש מסתכלים علينا" אמרה נעמה.

"וואוי, את צודקט! הם אפילו מתקרבים לשפת הבריכה" אמר איל.

פתאום הם שמעו קול מכיוון המים. "הלו! אתם שם – אתם שומעים אותנו?"

נעמה ואיל הסתכלו זה על זה בהפתעה. "שמעת את זה?  
אחד הדגים היזין את הפה, זה נראה כאילו הוא מדבר איתנו".

"ברור שאין מדובר אתכם, עם מי עוד אני יכול לדבר?"  
אמר נוני וצחק. "זה נראה כאילו אף פעם לא ראתם דבר".



**דגי האמנון הנדלים בבריכות התעשייהיות ח'ים  
באיכות איזומה הנורמת לסובל רב.**  
צילום: Sirawich Rungsimanop / Pixabay



ניסיתם פעם להיות ביום חמ, בין  
אלפי בני אדם, צפופים, בתוך אולם  
סגור? סביר להניח שהיא לכט חמ  
ומחניך, ושבתוך מספר דקוט גט היה  
לכט קשה לנשותם, כי כשל כך הרבה  
בני אדם צורכים חמצן ופוליטים דו  
תחמוצת הפחמן, החמצן הולך ונגמר,  
והתחושא היא של מחנק.  
כך בדיק מריניסים עשרות אלפי בני  
האטנון שנולדים ונולדים בתוך בריכות  
תעשייתיות קטנות, והתואזה לא  
פאהרת לבוא - אלפי דגנים שמתים  
מחנק צפים על פני הרים. זה קורה  
כאשר מתייחסים לבעלי חיים כמו  
ל"פואר תעשייתי", כי אד העובדים  
פאבדים את התחשאה שמדובר  
בבעלי חיים.



הצלחה של כל אחד מבעלי החיים שבחווה", סיפר איל בתלהבות. "ኖכל לחת אתכם לשם, וככה תוכלו בספר לכל הילדים וההורם שmagיעים לחווה מאי הגעתם ואיפה כל החברים שלכם".

נוןיאמי היסטו כמה שניות. "זה יהיה עצוב לעזוב את החברים שלנו שפאן, אבל זו נראהך הדרך הכי טובה שבה נוכל לעזור להם" אמר אמי. "גם נראה שהחווה של יוסי היא מקום טוב לחיות בו", אמר אמי.

"כן", הספיקיםNONI. "נלק לשם ונספר לכלום על בריכות הדגים, על הציפיות שבזהן, ועל זה שלא זכינו להכיר את ההורים שלנו. אני בטוח שאם עוד ילדים נחמדים כמווכם ישמעו את הסיפור שלנו הם ירצו לעזור. אנחנו הדגים רק רוצחים לחיות בשמחה, בדיקוק כמוכם וכמו כל שאר בעלי החיים".

"דיברנו עם אבא לפני שהגענו, והוא הספיקים שנעביר שני דגים לבית טוב יותר" אמרה נעמה. "התלבטנו אילו דגים לבחור. מפני שאתם יכולים לדבר נראה לי שההפרון המושלם. תוכלו בספר לכל האנשים מה קורה בבריכות הדגים התעשייתית, וככה אולי תעזרו להציל גם את שאר הדגים".

"לאיזה בית זה אומר שנעבור?" שאל אמי בחשש כל והסתכל על איל ונעמה.

"שמעתם על 'החווה של יוסי'?" שאל אותם איל.

"לא" אמרו שניהם יחד, "מה זה המקום זהה?"

"זה מקום מקסים. זו חוות מקלט ושיקום לבעלי חיים שונים שנפגעו מבני אדם שרצו להשתמש בהם לצרכיהם שלהם. יוסי לא חשב שבעלי חיים נולדו בשבייל לשרת אותו. הוא מטפל בהם באהבה ומספר לעולם את סיפור

תנו  
לחיות  
בשקט!